

Деца трябва да приемат другостта, предвижда стратегията на МОН

Министерство на образованието и науката информира през март представителите на пресата какво предвижда стратегията на министерството във връзка с интеграцията на малцинствата.

Информацията предизвиква забележим интерес - гоуде време явно цялата ни обществена да осъзнае, че няма отделно ромски и отделно български проблеми. Повечето вестници публикуваха кратки коментари на най-важните моменти от тази стратегия. А именно, че се предвижда постепенно закриване на ромските училища в малките градове и след 2009 година няма да има повече такива. Че общо 105 училища и детски градини в гетата ще бъдат затворени. Че процесът ще бъде плавен, за да не пътуват надолу най-малките, до 4 клас, които ще се интегрират след това, поради което ромските училища в маха-

лите ще се преобразуват в начални, със статут на филиал към дадено смесено училище, за да имат общ педагогически екип и директор (с изключение на най-големите - в кв. "Факултета" и в кв. "Столипиново"). Че ще се открият центрове за извънкласни занимания с ромчетата и техните родители. Че българчетата от кварталите, граничещи с ромските, ще бъдат записвани в училища с ромчета. Че се търсят средства за осигуряване на безплатни грехи, обувки, спортни екипи, топъл обяд и учебници за всички бедни деца от първи до девети клас. Че парите за интеграцията ще гоудат от Световната банка, а българската държава трябва да участва поне с един милион лева. "Деца трябва да приемат другостта и училищата не бива да бъдат черни или бели", заяви експертът към МОН Йосиф Нунев.

Искра ДИМИТРОВА

Силвия Евлогиева:

Опитвам се да променя отношението спрямо ромското дете

Силвия Божидарова Евлогиева е родена на 24.11.1978 в град Бяла Слатина. Завършила е висше образование - специалност "Предучилищна и начална педагогика" - във Враца, където в момента живее със съпруга си и с дъщеря си. Работи като консултант в местното училище "Любен Каравелов".

Има ли дискриминация сред учениците?

- За дискриминация не може да се говори, но се наблюдава по-особено отношение към някои деца от ромски произход. Това, според мен, се дължи на домашното възпитание, с което някои идват в училище, както и на наложеното с времето негативно отношение към ромите.

Ако станеш свидетелка на такова отношение от страна на учител към ученик, какво би казала?

- Един добър педагог не би си позволил такова отношение, защото той е човекът, който трябва да въздейства и да оформя детския характер и мислене. В този процес важен фактор е обществото и средата, в която живеем.

Какво предприемат колегите ти в случаи на дискриминация?

- В такива ситуации учителите се намесват, като разглеждат проблема съвместно с учениците, родителите и педагогическия колектив.

Как постъпваш ти в подобни случаи?

- За решаването на проблем, свързан с междуличностни отношения, се стремя да въздействам на детската психика. Опитвам се да променя мирогледа и отношението спрямо ромското дете. Процедурим така, че останалите от класа да приемат детето като част от колектива.

Знаят ли колегите ти за съществуването на Закона срещу дискриминация?

- Всички знаем, че съществува такъв закон. Въпросът е до каква степен той ще промени положението на ромите в момента и ще имат ли децата ни равен шанс за реализация.

Ти самата изпитала ли си дискриминацията върху собствения си гръб?

- Израснала съм в среда, в която никога не се почувствах различна от останалите. Не придобих комплекс за малоценност от произхода си. Изградих себе си като личност, която е част от обществото на България.

Достатъчно ли са мотивирани родителите на ромските деца да ги изпращат на училище?

- На фона на икономическата криза в България родителите въпреки всичко желаят по-добро бъдеще за децата си. И мисля, че точно това е мотивът да ги образават.

Няколко думи за положението на ромите в момента, какво според теб им липсва?

- На прага на 21. век ромското население е комплексно, демотивирано, липсва му единна организация и сплотеност. Най-голямата болка е ширещата се безработица и ниската здравна култура.

Албена КИСЬОВА

Училищата ни изхвърлят зад борда много деца

Сериозни критики е отправилата Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в книга, посветена на образователната ни система. Новата публикация, с която "Сега" разполага, прави пълен преглед на просветната ни система и отправя препоръки по отделните ѝ елементи.

Една от силните страни на образованието в България е, че мрежата от училища е запазена и няма недостиг на школа и учители, пише в изследването. Това обаче не означава, че децата имат равни шансове да получат качествено образование. Отпадащите ученици в V-VIII клас са твърде много - 13%. Системна политика по този

проблем не се провежда - нито на национално, нито на общинско и училищно ниво, установяват авторите на анализа.

Неадекватна е и дефиницията за отпадащ ученик. Броят на децата, които никога не са стъпвали в училище, не се отчита. Скритото отпадане на ученици - с отсъствия над позволения брой, също не се следи. Според доклада 1/3 от учениците отсъстват от над 100 часа годишно. Изключването на тези деца от училище е изпразнена от смисъл санкция, защото те вече сами са се изключили. В тази връзка ОИСР препоръчва да се създаде национална информационна система с броя на отпадалите ученици, тези в

риск, както и причините и моделите на отпадане. Авторите отбелязват още, че официалните лица в МОН и инспекторатите не изглеждали много притеснени и постоянно повтаряли, че отпадат главно ромите.

Няма съмнение, че българската образователна система се справя много добре с учениците с голям потенциал, доказват го забележителните постижения на олимпиади, пише още в доклада. Системата ни обаче е твърде селективна и се грижи най-вече да подбере по-добрите деца. Това е по-лесно и приятно, но основното предизвикателство пред образованието е да служи на всички деца, изтъкват авторите...

от стр. 1 • **д р о м е н д г а р**

И все успяват да ни плащат музиката

На служба, в очаквания смисъл, не са - само Лало Каменов представлява ромите в съвета. Не получават и стотинка за несполосаните си опити да правят политика на ромските граждански организации. Не се зачитат от горните етажи на властта - миналата година бяха отхвърлени за среща с премиера по повод Международния ден на ромите. Срещата за Десетилетието на ромите в Будапеща през 2002 година бе проведена без техен представител; не са уважени като сдружение и в следващите прояви, свързани с Декадата. И в същото време представители на Парламента узаконяват вътрешните движения в тактиката и стратегията на Националния съвет. Най-честите гости на председателката на Националния съвет по етнически и демографски въпроси министър Филип Хюсменова са ромските представители. Тяхното име се развява като байрак преди всяка инициатива на администрацията на малцинствата у нас. Те са лицето на проблема. И не

са чути, когато изразяват своето несъгласие (без всякакви обяснения изчезнаха от Плана за действие на правителството приетите от всички предложения, свързани с развитието на ромските организации, с ромската култура, с ромските медии и др.). Тогава? Има ли смисъл от организация, която с гръмогласното си име произвежда само илюзии, че може да защити ромските интереси. В този си вид, със свършеното дотук, Парламентът едва ли е полезен. По-скоро той се превръща в оправдание и проводник на вялата, безплодна политика на уж независими люде, които години наред отвлечат вниманието на ромската общност с бутафорни сцени на разбиране и всеотдайност. И успяват. Гладният по-лесно се лъже. А когато от време-навреме се появяват и грошовце, всичко става като истинско. До другата лъжа. Тогава може да се делят и повече сребърници, с по-отбрана публика.

Васил ЧАПРАЗОВ